

Helsinki

Helsingin kaupunkistrategian loppuarviointi: kaupunkiympäristö

6.2.2025 | Kaupunginvaltuuston seminaari

Strategiakauden keskeiset teemat kaupunkiympäristön toimialalla

Kestävästi kasvava ja viihtyisä kaupunki

**Kunnianhimoinen
ilmastovastuu**

Segregaation ehkäiseminen

**Luonnon monimuotoisuuden
vahvistaminen**

**Maailma on muuttunut valtavasti
valtuustokauden kuluessa. Aloitimme
kauden pandemian keskellä etäkokouksia.**

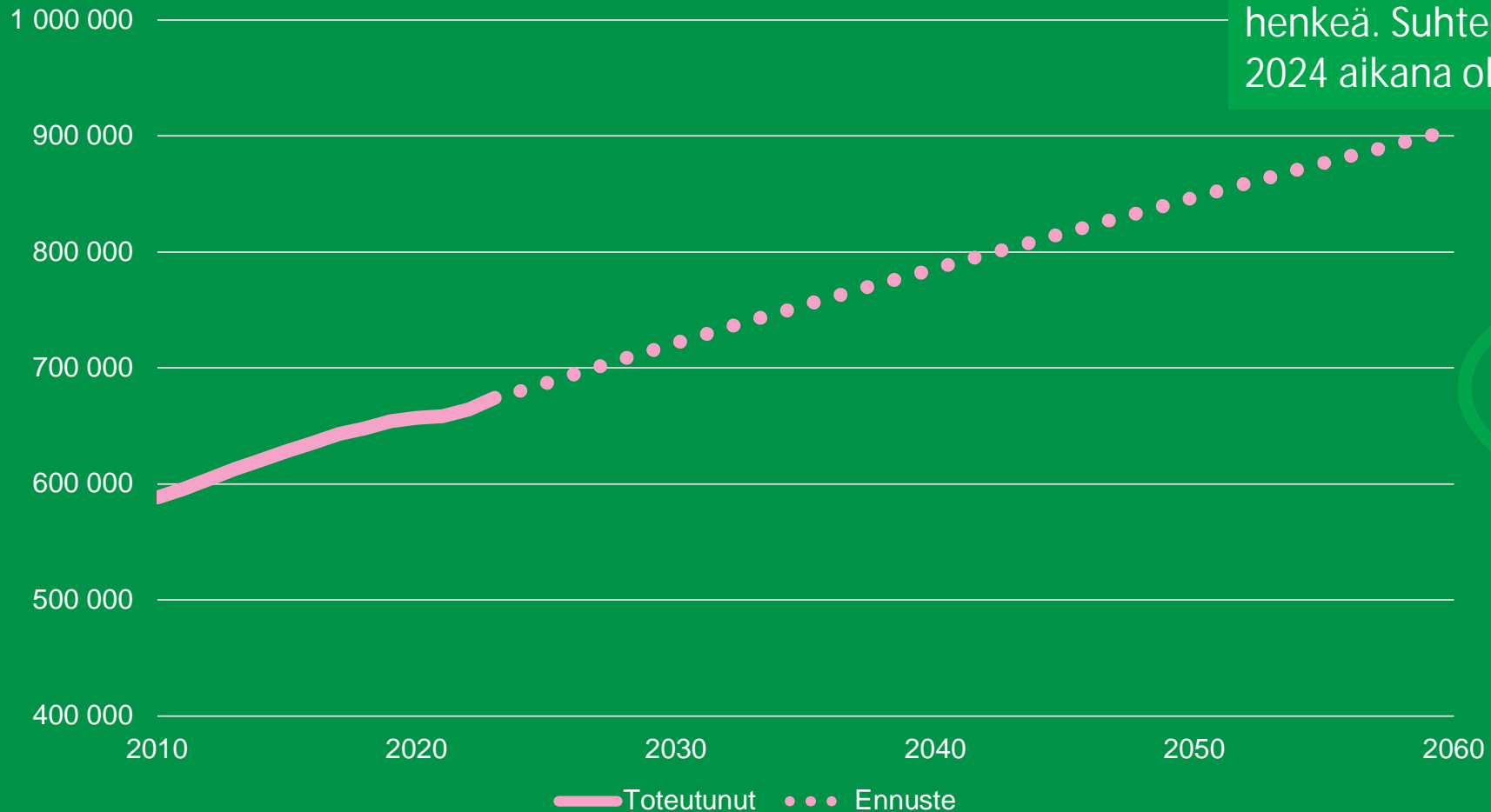
**Sota Euroopassa alkoi valtuustokauden
ensimmäisenä vuonna. Pandemian hitaan
kasvun aika vaihtui ennätyksellisiin
asukasmäärän lisäyksiin.**

Kantava teema 2021–2025: Rakensimme kestävästi kasvavaa ja viihtyisää kaupunkia

Väestönkasvu

Nopeasti kasvava kaupunki

Helsingin väestöennuste (asukkaita)

Helsingin asukasmäärä kasvoi ennätysellisen paljon vuosina 2023 ja 2024. Molempina vuosina väestö kasvoi yli 10 000 hengellä, ja asukkaita oli vuoden lopussa 685 000 henkeä. Suhteellinen kasvu vuoden 2024 aikana oli 1,5 prosenttia.

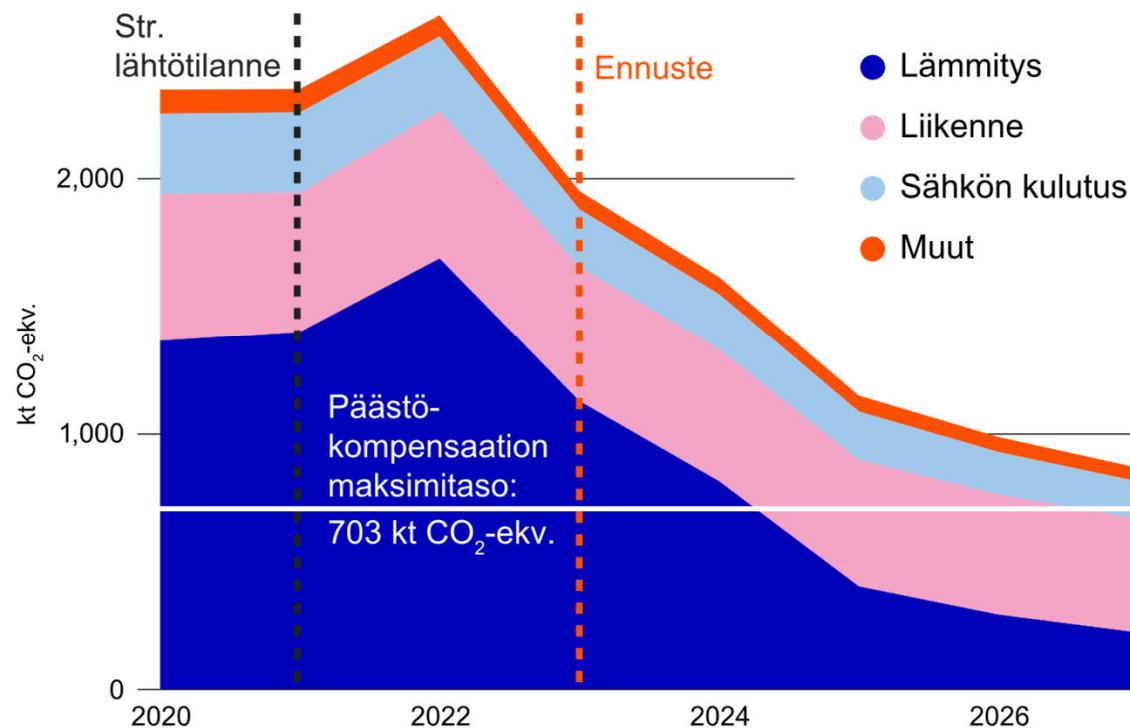
**Nyt yli 685 000
asukasta**

Kunnianhimoinen ilmastovastuu

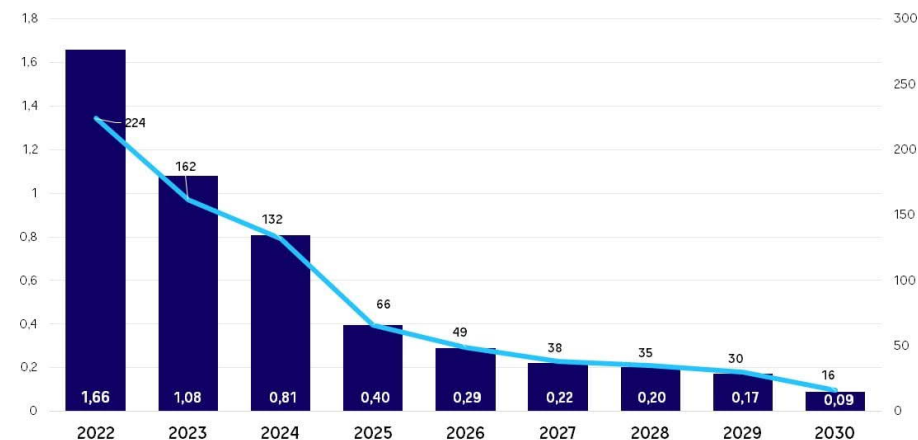
- Hiilineutraali Helsinki -tavoitteen mukaisesti kaukolämmön päästöt laskivat voimakkaasti (- 20 %) vuodesta 2021 vuoteen 2023. Hanasaaren hiilivoimala suljettiin keväällä 2023.
- Rakentamisen ja yleisten alueiden energiatehokkuus parani.
- Uusien palvelutilojen energiatehokkuus ylitti kansallisen vähimmäistason 30 prosentilla.
- Sään ääri-ilmiöt otettu entistä paremmin huomioon.
- Helsinki sääti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa rakentamisen hiilijalanjäljen raja-arvon.

Helsinki

Päästökehitys sektoreittain

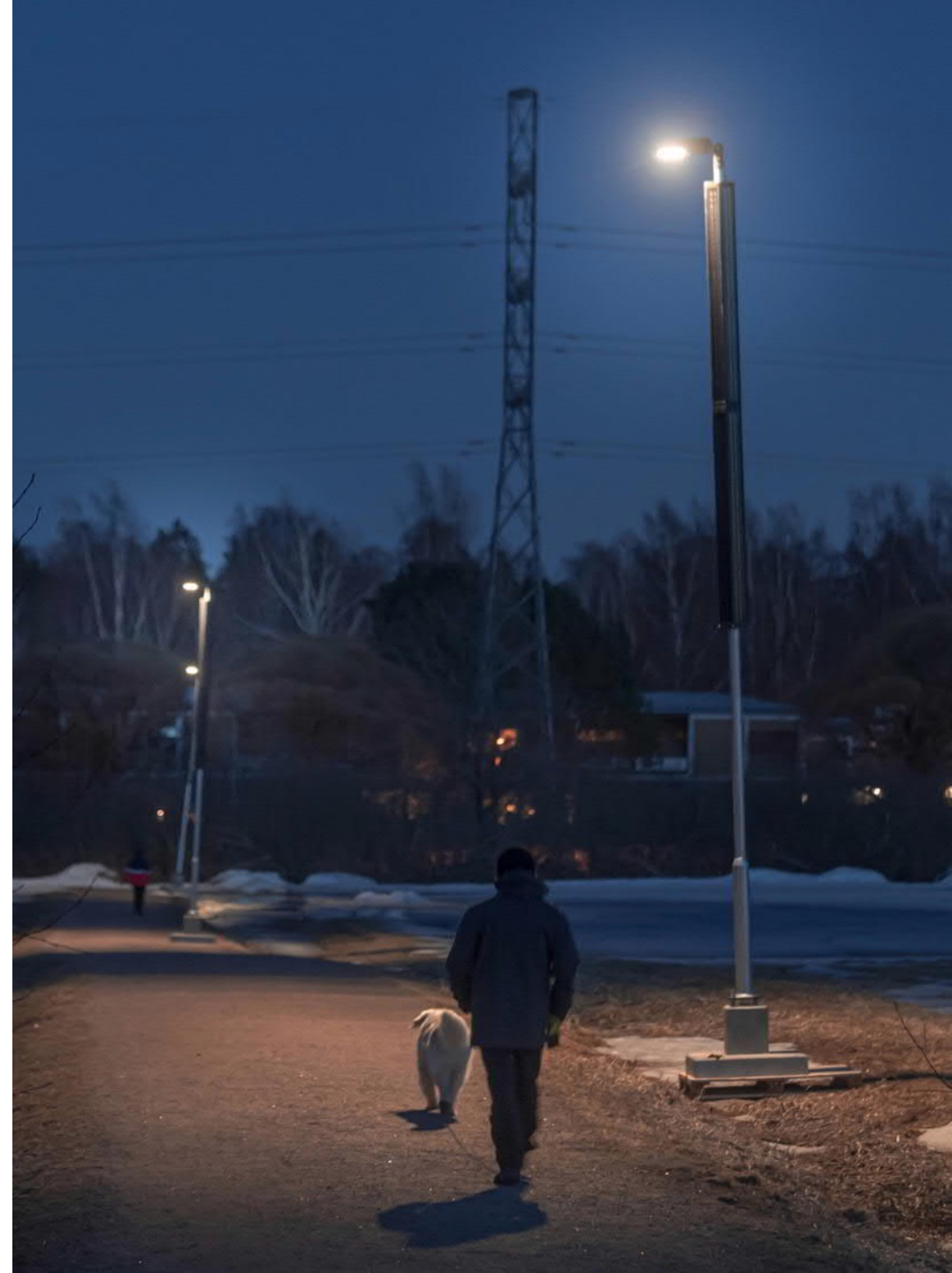

Kaukolämmön päästökehitys 2022–2030

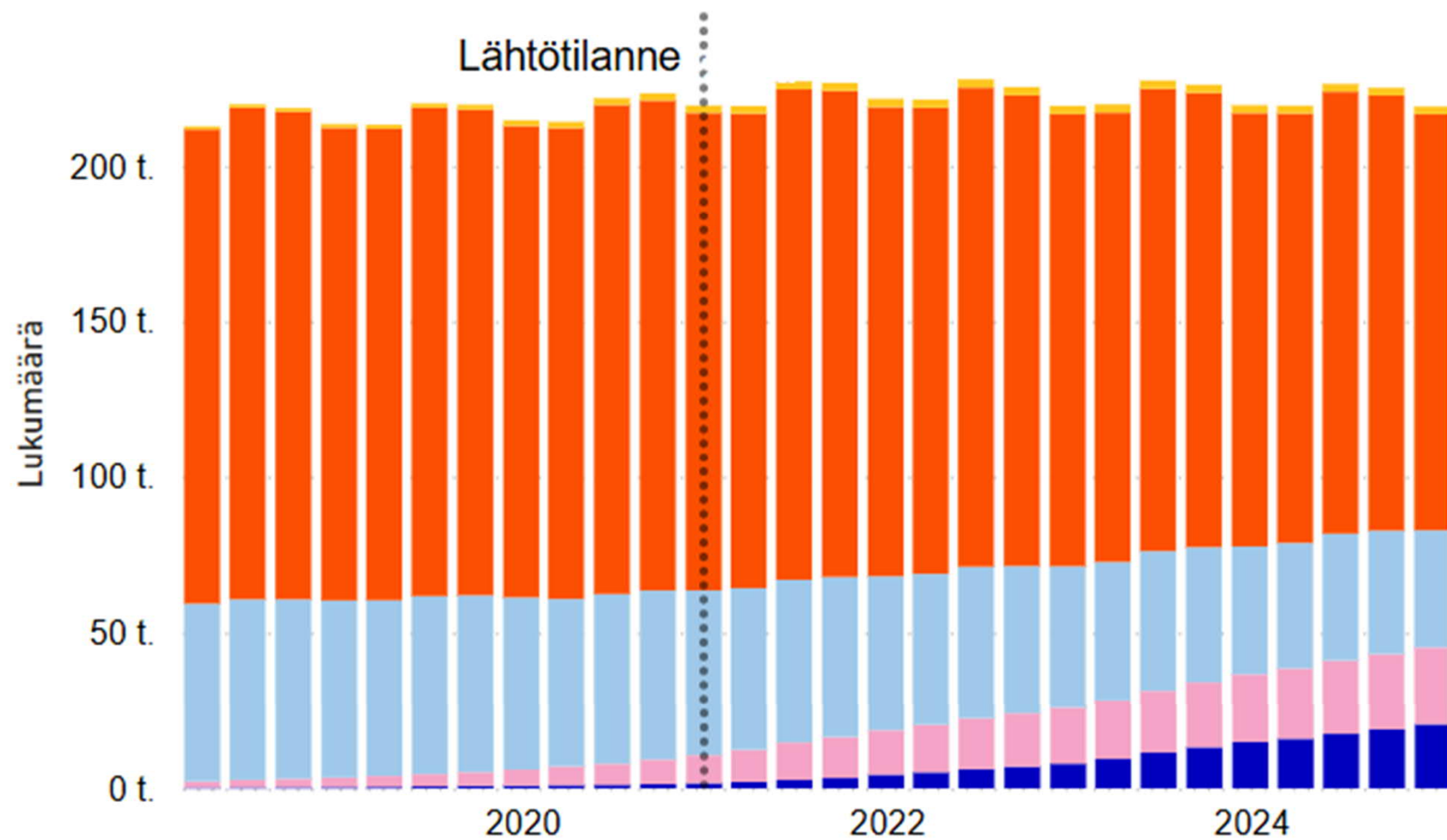
Segregaation ehkäiseminen

- Kaupunki uudistusalueille suunniteltiin ison mittaluokan koulu-, päiväkotij sekä kulttuuri-investointeja, tehtiin arkipäivän työtä, jossa:
- Kaupunki uudistusmalli vakiinnutettiin osaksi kaupunkiyhteistä työskentelyä.
- Placemaking eli käyttäjälähtöisten kaupunkitilakokeilujen toteuttaminen käynnistyi kaupunki uudistusalueilla.
- Asukasvalintakriteerejä uudistettiin ja asukasvalinnat tehtiin kaupungin vuokra-asuntoihin yhdenvertaisuusperiaatteita noudattaen.
- Yleisten alueiden puhtaanapitoa tehostettiin kaupunki uudistusalueilla ja Sympisten ympäristössä.

Liikennekäytössä olevien henkilöautojen määrät Helsingissä käyttövoiman mukaan

● Sähköautot ● Ladattavat hybridiautot ● Dieselaivot ● Bensiiniautot ● Muut

Lähde: Traficom

Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen

- Kaupungin kasvun ja luontoarvojen yhteensovittaminen on muuttunut kaikkien tavoitteeksi kaupunkiympäristön toimialalla.
- Kaupunginhallitus päätti yhteensä 20 luonnonsuojelualue-hakemuksesta strategiakaudella – vuosittain neljästä kuuteen hakemusta.
- Luonnon monimuotoisuuden edellytyksiä parannettiin LUMO-ohjelman mukaisesti kaupunkiympäristön suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa mm. lahoppuun ja niittyjen lisäämisellä viheralueille.
- Ympäristönsuojelun 2040 tavoite: Vuonna 2030 Helsingissä tapahtuva luontokato on pysähtynyt ja luonnon monimuotoisuus kasvaa.

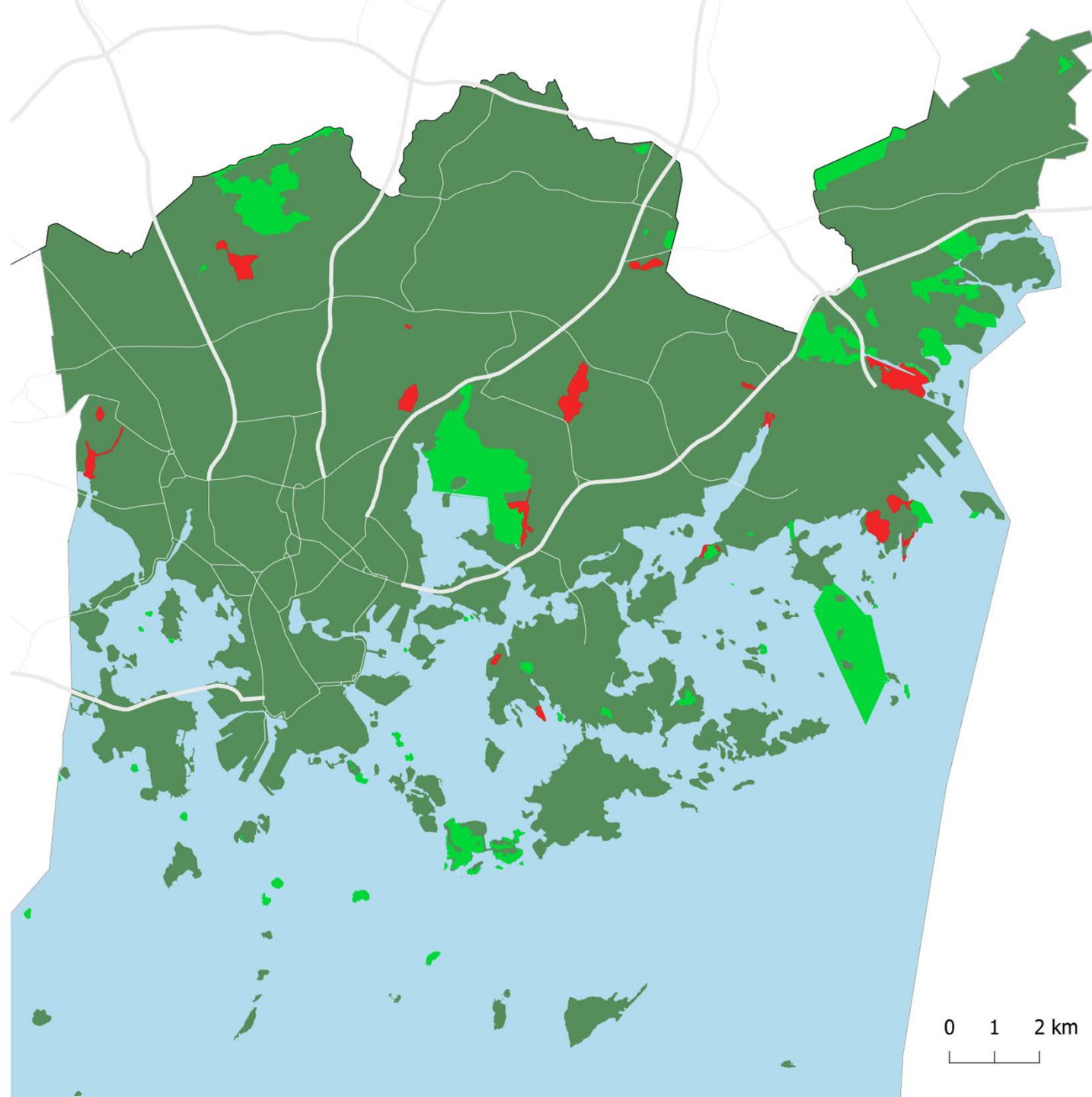
Luonnon suojeleminen edistynyt tavoitteiden mukaisesti

● Strategiakaudella päätöksentekoon viedyt luonnonsuojelualueet

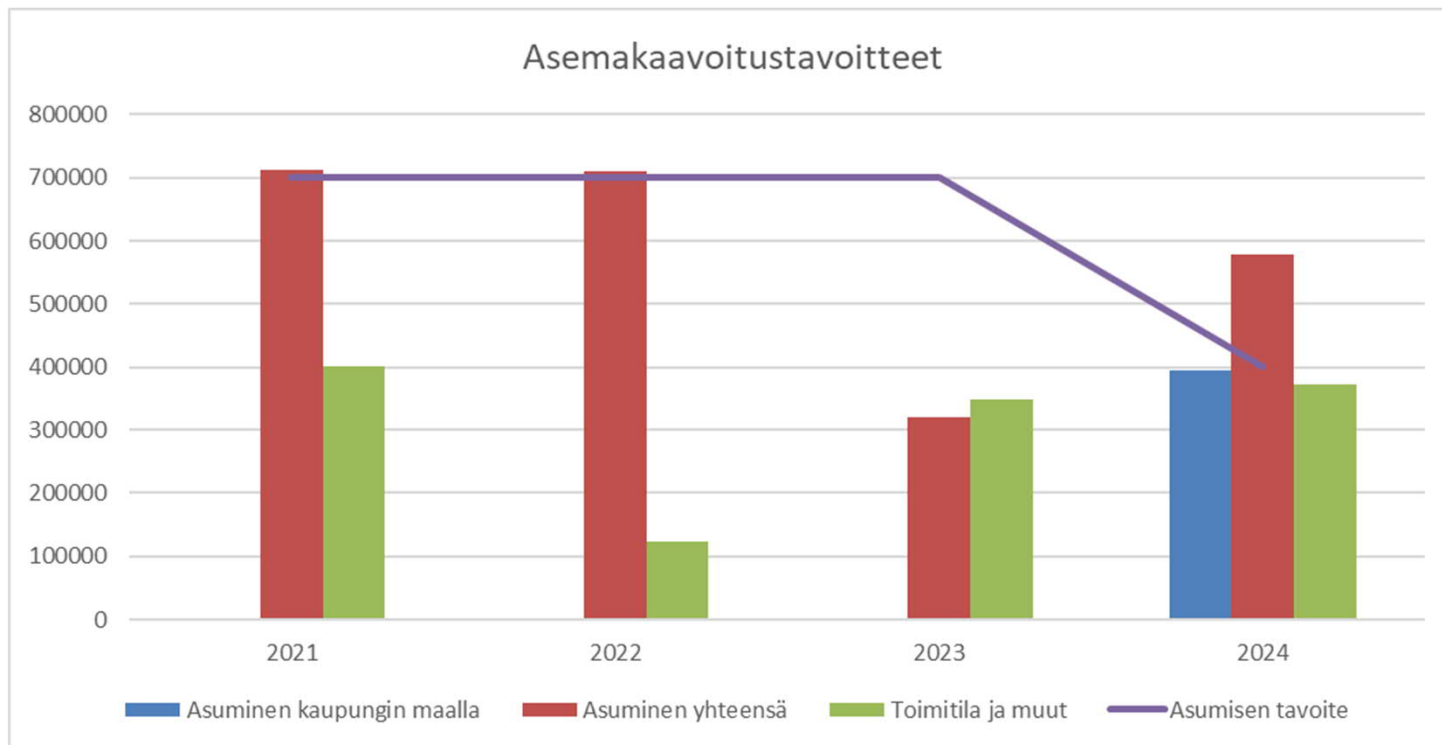
● Luonnonsuojelualueet ennen 2.8.2021

Uusi luonnonsuojelualueohjelma
2025 – 2038

- 10 % maa-alueista ja
- 10 % merialueista suojellaan

Asemakaavoitustavoitteet täyttyivät osittain

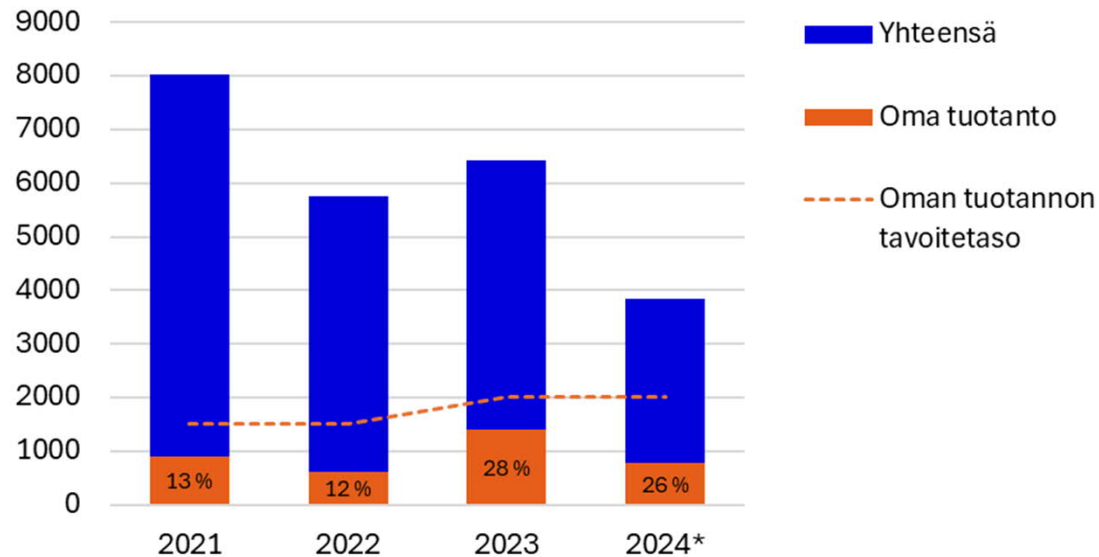
Lautakunnasta edenneet asemakaavat, yhteensä n. 3 325 000 k-m²

Kaupunki on onnistunut turvaamaan kasvun edellytyksiä, mutta heikkoon markkinatilanteeseen ja asuntorakentamisen aloitukseen kaupungin vaikutuskeinot ovat rajalliset. Toiminnan suunnittelussa varaudutaankin turvaamaan hyvät edellytykset rakentamisen ripeälle palautumiselle markkinatilanteen parantuessa.

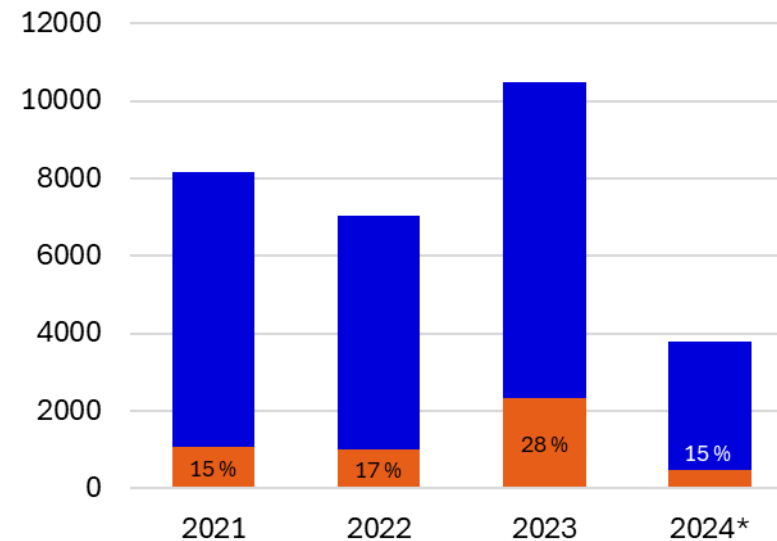
Luovutuskelpoisia tontteja on runsaasti ja asemakaavoitustahti on tavoitteen mukaista. Vuonna 2024 eräät kaavoitukseen liittyvät riskit kuitenkin toteutuivat, ja kaavoitustavoitteesta jäätin muutamalla prosentilla. Vuonna 2023 tavoitteesta jäätin hieman enemmän johtuen pienten yksityiselle maalle laadittavien kaavojen toteuttamisen kaatumisesta markkinatilanteen vuoksi.

Oman asuntotuotannon osuus hyvällä tasolla vaikeassa markkinatilanteessa

Aloitettut asunnot

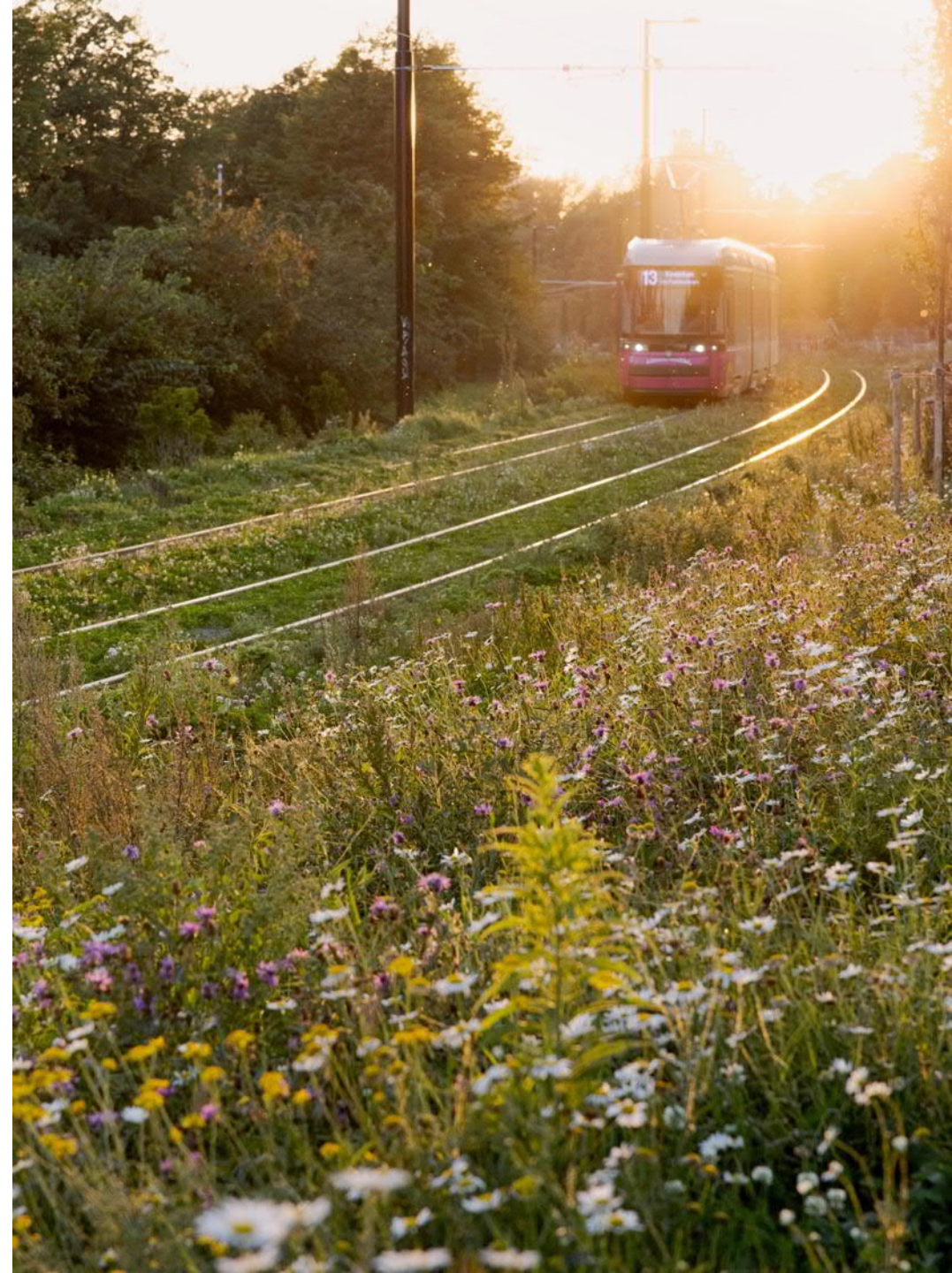

Valmistuneet asunnot

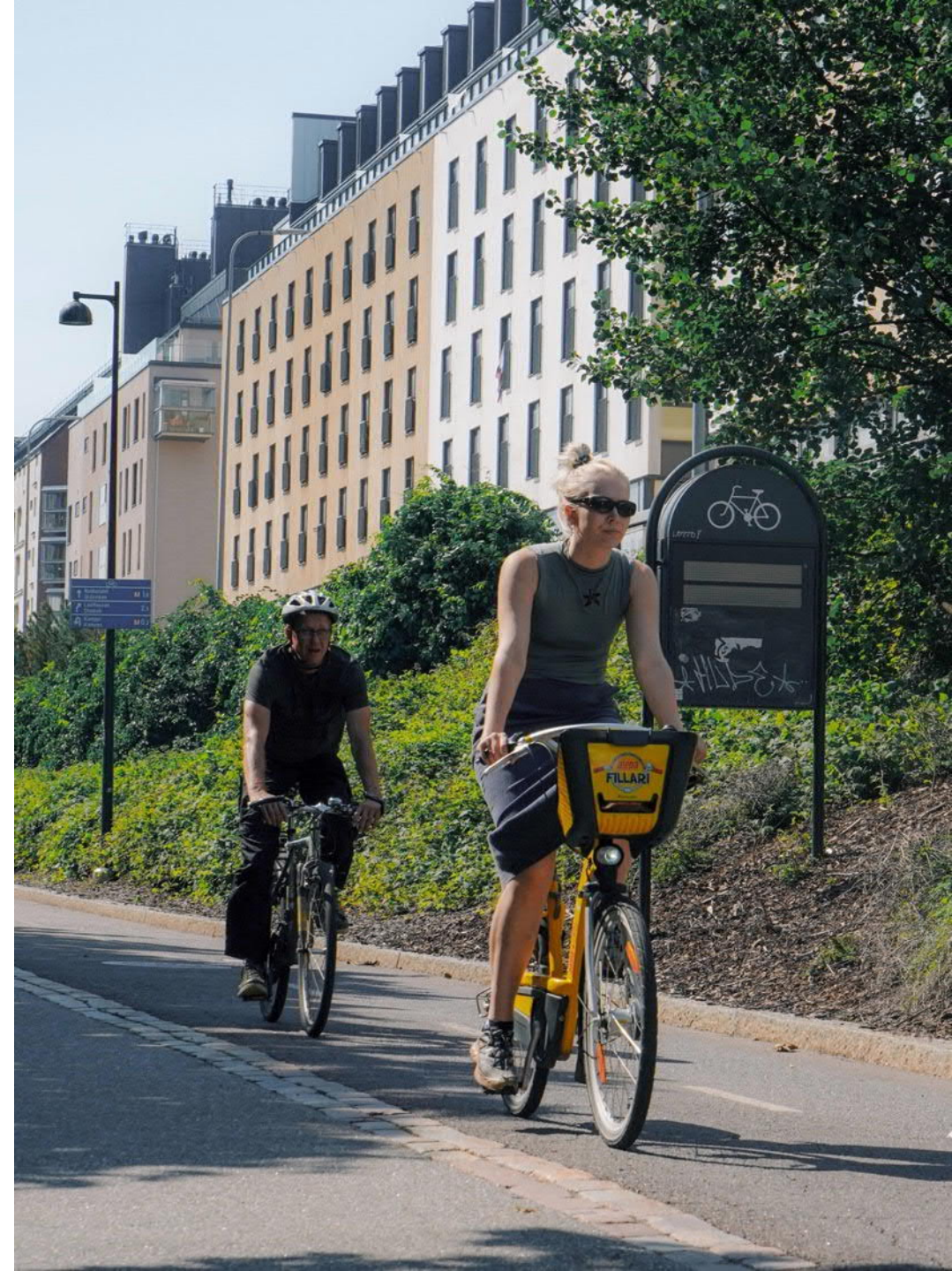
Rakensimme raideliikenteen verkostokaupunkia

- Raide-Jokeri valmistui ja pikaraitiolinja 15 aloitti liikennöinnin.
- Raitiolinja 13 valmistui Kalasataman ja Pasilan välille.
- Kruunusiltojen rakentaminen eteni aikataulussa.
- Raideinvestoinnit tuottivat merkittävää maankäyttöpotentiaalia.
- MAL-neuvotteluissa saavutettiin Helsingin kannalta hyvä lopputulos.
- Ilmalan aluetta koskeva selvitys on käynnistynyt MAL-sopimuksen pohjalta.

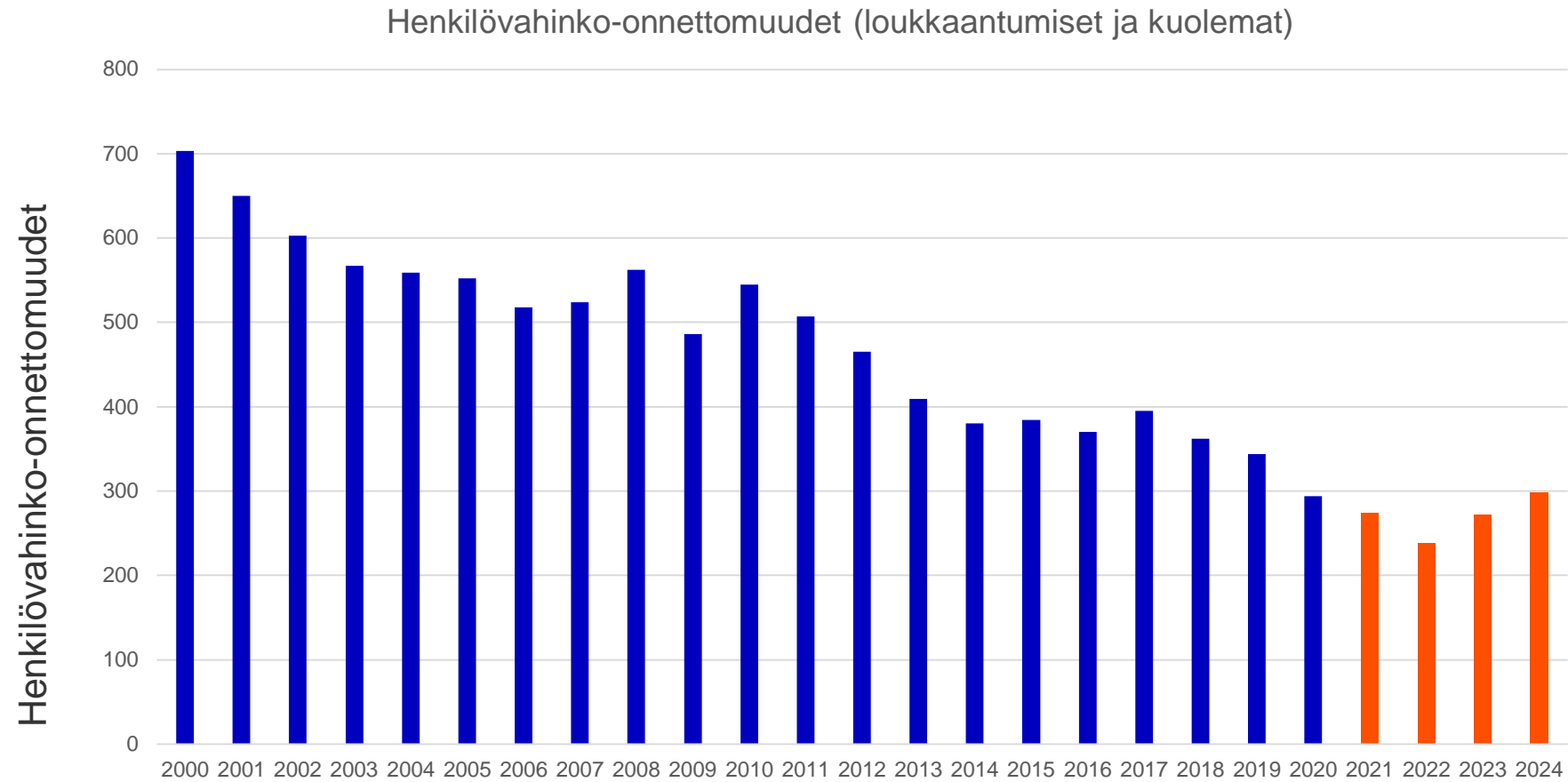

Sujuvoitimme myös muita liikenneratkaisuja

- Viikinbaana, Pohjoisbaana ja Itäbaana valmistuivat.
- 2024 avautunut Kaisantunneli yhdistää nyt kantakaupungin itä- ja länsiosat.
- Talviaikaan tehostetusti hoidettu pyöräverkosto kasvoi 63 kilometristä 150 kilometriin.
- Jalankulkijoiden turvallisuutta parannettiin keskisaarekkeilla ja korotetuilla suojateilla.
- Sähköpotkulautojen pysäköintiä rajoitettiin.

Liikenneturvallisuus parani

Rakensimme uusia tiloja kouluille ja päiväkodeille

- Uusia korkealuokkaisia tiloja, esim. Myllypuroon, Puotilaan, Vuosaaren, Malmille (suunnitteilla) ja Verkkosaaren, Kumpulaan ja Kannelmäkeen.
- Edistimme yksityis- ja sopimuskoulujen peruskorjaus- ja laajentumishankkeita.
- Yhteensä uusia ja peruskorjattuja tiloja valmistui strategiakaudella lähes 20 000 koululaiselle ja lähes 4 000 päiväkotilaiselle.
- Strategiakaudella kiinteistöomaisuuden keskimääräinen kuntoluokka on vakiinnutettu 70 % tasolle ja reaalinen korjausvelan määrä vuoden 2020 tasolle. Korjausvelan hallinnassa on onnistuttu, mutta korjausvelka ei ole vähentynyt.

Uudet puistot ja puistojen perusparannukset lisäsivät viihtyisyyttä

- Töölönlahden puistoon suosittuja väliaikaisia parannuksia.
- Ruoholahden leikkipuisto avautui.
- Maunulan leikkipuisto valmistui
- Kaisaniemenpuiston kunnostaminen aloitettiin.
- Sibeliuksenpuiston perusparannus valmistumassa.
- Asemanseutuja viihtyisämmiksi, esim. Malmin aseman viheralueet.
- Ulkoliikuntapaikkoja kuten kuntoportaita ja ulkokuntosaleja kehitettiin ympäri kaupunkia.

Edistimme elinvoimaista keskustaa ja hyvää kaupunkielämää

- Konversioperiaatteiden kumoaminen helpottaa rakennusten käyttötarkoitusten muutoksia.
- Espan kokeilusta saatiin arvokkaita oppeja, joita voidaan hyödyntää tulevissa hankkeissa
- Töölönlahdenpuiston ja kesäterassien väliaikaiset uudistukset menestyksekkäitä.
- Tapahtumatoimijoiden asiointia tehtiin sujuvammaksi ja sähköisemmäksi. Myös yritysten, järjestöjen ja yhteisöjen kaupunkitilan käyttöä helpotettiin.
- Finlandia-talon konseptia kehitettiin peruskorjauksen yhteydessä kaupunkilaisille avoimemmaksi.
- Pikku-Finlandia saanut merkittävästi kansainvälistä huomiota ja palkintoja.
- Kaupunki uudistusalueilla järjestettiin kesätapahtumia ja placemaking-toimintaa.

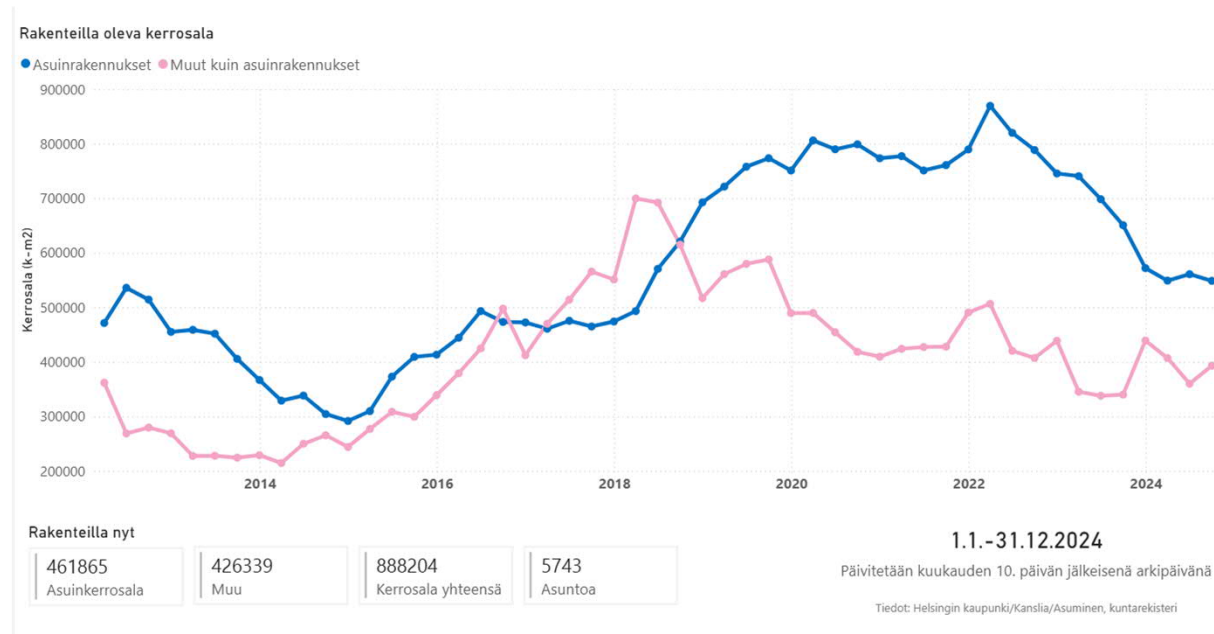
Helsinki

Onnistumisten ohella kohtasimme haasteita

Asuntomarkkinat ja rakentaminen taantumassa

Rakenteilla oleva kerrosala

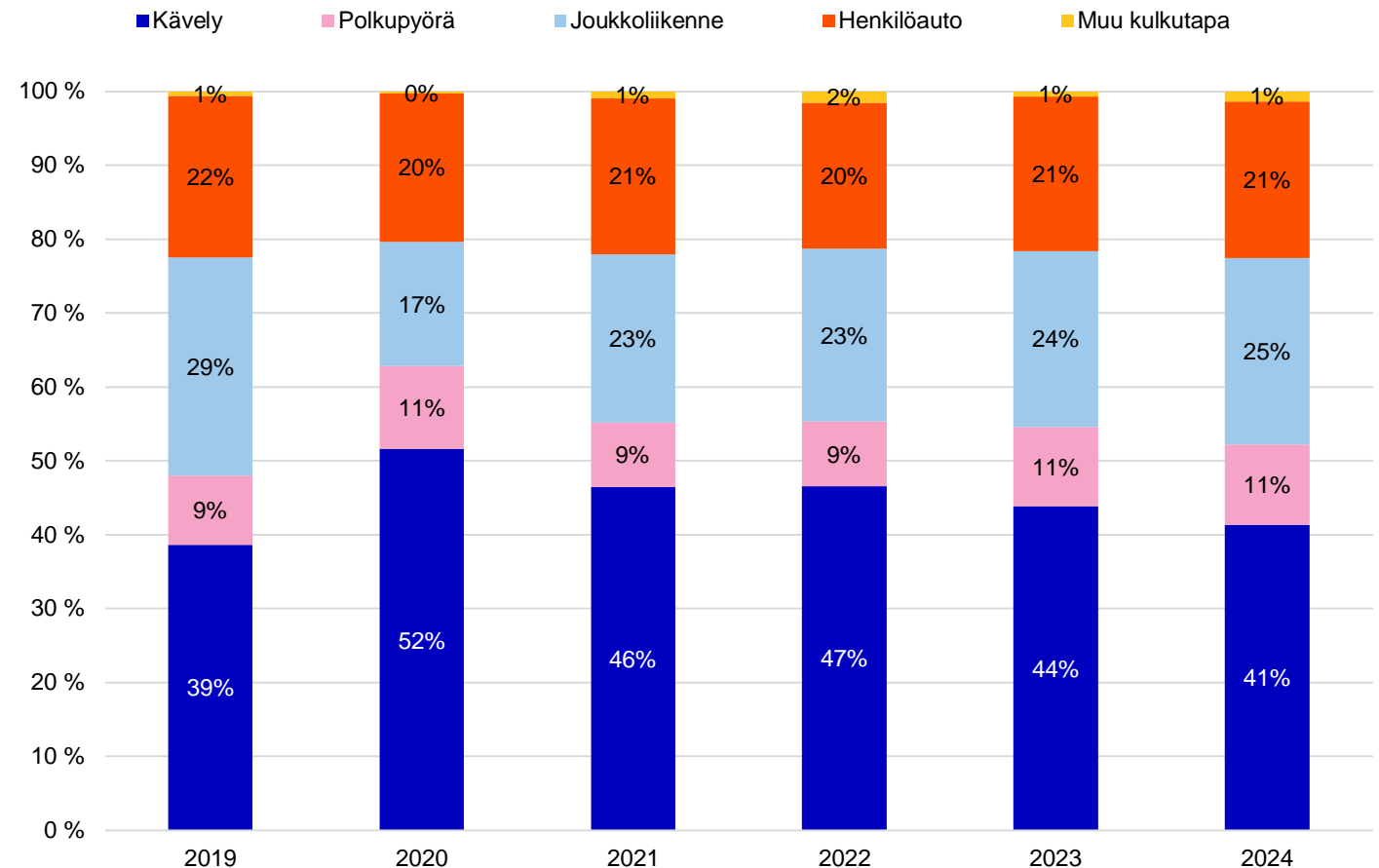

- Korkotason nousua seurannut asuntomarkkinoiden taantuma on hidastanut asuntorakentamista ja -kauppaa merkittävästi.
- Korkeat rakentamiskustannukset ja hankalat rakentamispaikat lisäävät kustannuksia ja asuntorakentamisen riskejä. Myös ympäristövaatimukset näkyvät rakentamisen hinnassa ja vuokrissa.
- Hallituksen asuntopoliittiset uudistukset, asumisoikeusasuntotuotannon sekä hitas-tuotannon loppuminen hankaloittavat kaupungin asuntopoliittisten tavoitteiden toteutumista.

Liikenteen ja liikkumisen muutos on hidasta

- Kestävien kulkutapojen osuus ei ole kasvanut odotetusti, pyöräliikenteen kasvu ei ole tavoitteiden tasolla.
- HSL:n rahoitusongelmat ja matkalippujen kallistuminen näkyvät joukkoliikenteen suosiossa.
- Mikroliikenteen liikenneturvallisuus ei vielä tavoitetasolla, lainsäädäntö ei mahdollista aitoa ongelmiin puuttumista.
- Liikenteen suunnittelussa kyse rajallisen tilan jakamisesta: kaikille kaikkea -ajattelun sijaan tulee priorisoida ja tehdä valintoja.

Kulkumuotojakauma pääasiallisen kulkumuodon mukaan

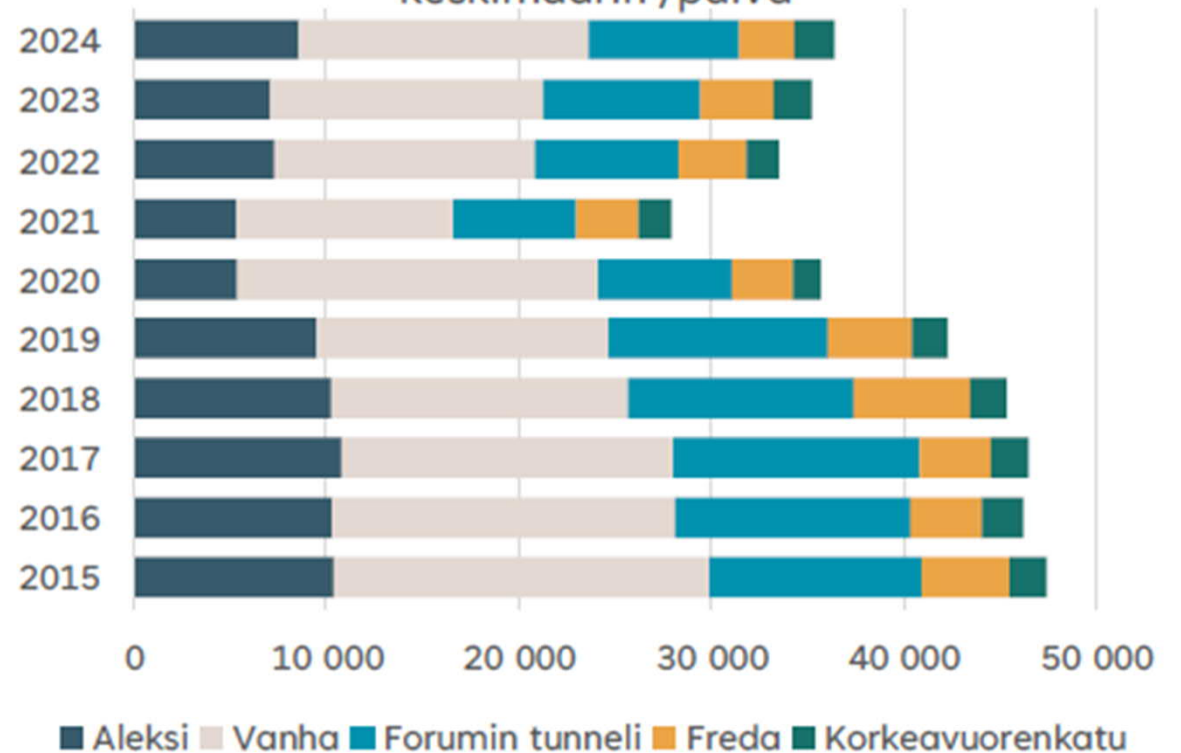

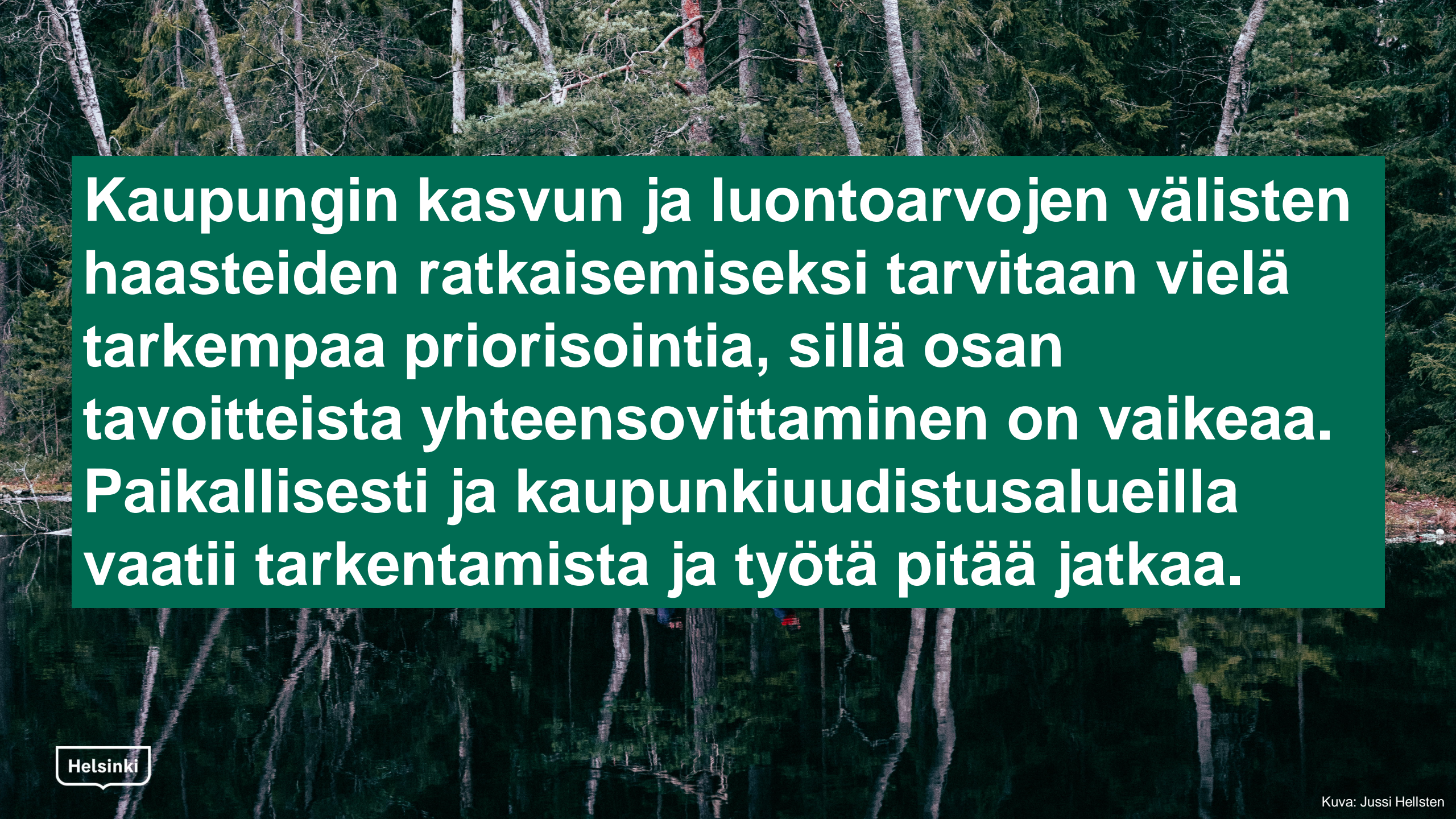
Keskustan elinvoimaan investoitava

- Ydinkeskustan kävijämäärät eivät ole palautuneet pandemiaa edeltävälle tasolle, johtuen muun muassa etätyön lisääntymisestä ja kaupan alan rakennemuutoksesta.
- Tarvitaan uusia keinoja keskustan elinvoimaisuuden kehittämiseksi.
- Joukkoliikenteen kävijämäärät keskustassa ovat myös laskeneet.
- Valopilkkujakin löytyy: Tuomaan markkinoilla vieraili vuonna 2024 ennätyselliset yli 600 000 ihmistä.

Lähde: *Liikenteen kehitys Helsingissä 2023*

Jalankulkijat ydinkeskustan mittauspisteillä,
keskimäärin /päivä

Kaupungin kasvun ja luontoarvojen välisten haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan vielä tarkempaa priorisointia, sillä osan tavoitteista yhteensovittaminen on vaikeaa. Paikallisesti ja kaupunkiuudistusalueilla vaatii tarkentamista ja työtä pitää jatkaa.

**Maailma ei muuttunut helpommaksi,
mutta:**

**Maailman myrskyissä huolella
mietitty kaupunkistrategia ”Kasvun
paikka”, joka pitää inhimillisen,
dynaamisen ja vastuullisen
kaupungistumisen lippua korkealla,
on kestänyt aikaa hyvin.**

Katse eteenpäin: kestävästi kasvavan ja viihtyisän kaupungin rakentaminen vaatii uudistumista